“ **Projecten water en visbestand in de Blankenbergse Vaart anno 2026** “

1. Water

[Zie: Integraal Waterbeleid – Bekken Brugse Polders – Wateruitvoeringsprogramma 2025 – Bekkenbestuur 12 juni 2025]

a) Waterkwaliteit

De Blankenbergse Vaart – Noordede is een aandachtsgebied klasse 4. Het gebied heeft de goede ecologische toestand bereikt in 2033 (of erna van zodra natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden). De vooropgestelde reductiedoelen voor de huishoudens voor stikstof en fosfor zijnde 50% reductie tegen 2027, worden gehaald.

De vuilvracht afkomstig van Blankenberge, campingzone Harendijke, Wenduine en Nieuwmunster wordt verpompt richting RWZI Brugge via pompstation Drijfstraat. Dit pompstation, met een persleiding van ca. 6 km door poldergebied, is een kritische schakel in de zuiveringsinfrastructuur van zuiveringsgebied Brugge. Het vormt immers de enige verbinding van kustregio Blankenberge richting RWZI Brugge.

Hoever staat men met de waterkwaliteit?

De waterkwaliteit van de Noordede en de Blankenbergse Vaart is al behoorlijk. Het zijn vooral de parameters totaal fosfor, orthofosfaat en het chemisch zuurstofverbruik (CZV) die de goede fysisch-chemische waterkwaliteit hypothekeren. In bepaalde delen van dit waterlichaam zijn de hoge waarden voor deze parameters deels te wijten aan een hoge natuurlijke achtergrondconcentratie.

In de kustpolders is het stikstofprobleem veel minder groot onder meer te wijten aan de bodemsamenstelling (kleibodems, veen in de ondergrond) en het grotere potentieel tot denitrificatie.

Er is een positieve evolutie van het visbestand merkbaar maar de macrofyten blijven slecht scoren (actie 7B_K_0036). De meeste polderwaterlopen hebben trouwens een slechte beoordeling voor de biologische kwaliteit omdat macrofyten weinig of niet voorkomen. Het voorkomen van macro-invertebraten of grote ongewervelden verschilt sterk tussen de waterlopen en varieert van ontoereikend tot goed.

Het gebied van de Noordede en de Blankenbergse Vaart heeft al een vrij hoge zuiveringsgraad (94,3%) en rioleringsgraad (94,6%), toestand april 2021. De huishoudelijke vuilvracht is overwegend aangesloten op de RWZI’s Oostende en Brugge. Deze installaties lozen het effluent op respectievelijk het Kanaal Brugge-Oostende en het Boudewijnkanaal. De KWZI Vlissegem loost op het Dorpzwin. De laatste jaren zijn er nog enkele saneringsprojecten uitgevoerd en is bijkomend zo’n 470 IE aangesloten.

Wat staat er te gebeuren ?

De reductiedoelstelling voor stikstof hebben we gehaald ! Voor fosfor dienen we wel nog een reductie van 13.700 kg te realiseren waarin de sector landbouw bijna de volledige bijdrage moet leveren (91%). Het generieke landbouwbeleid (GLB en MAP) vormt dus een zeer belangrijke basis voor de verdere verbetering van de waterkwaliteit.

Aanpak overstortproblematiek.

Een aantal overstorten op rioleringen in Blankenberge en Oostende en op de Noordede (overstort van rioleringen van Bredene) vormen nog een groot probleem. Om de waterkwaliteit verder te verbeteren, moeten die aangepakt worden. Dat gebeurt onder meer door optimalisaties aan de rioleringsinfrastructuur en de afkoppeling van het regenwater van campings in Bredene, De Haan en Blankenberge en van andere grote toeristische infrastructuur in de omgeving.

Reductie overstortwerking naar de Blankenbergse jachthaven (22936) (Aquafin, Farys).

Door Aquafin werd een studie uitgevoerd om de overstortwerking naar de Blankenbergse jachthaven te doen dalen. Een aantal ingrepen zijn ondertussen uitgevoerd: ter hoogte van de Wulpjesweg, ter hoogte van het PS Bremstraat en een slimme sturing ter hoogte van het RWA-PS Makreelstraat.

Een nieuw overstort ter hoogte van de IJzerstraat – Sergeant De Bruynestraat dient nog gerealiseerd te worden. Nu is ook nog de RWA van het pompstation Leopold III-plein aangesloten op het gemengd stelsel. Op termijn moet het pompstation evolueren naar een volledig RWA-pompstation.

b) ***Klimaatrobuust waterbeheer***

De Vlaamse Regering keurde op 22 maart 2024 de startnota goed voor het geïntegreerd planningsproces Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan 'Oudlandpolder-Oost' op het grondgebied van de gemeenten De Haan, Blankenberge, Brugge, Zuienkerke en Jabbeke.

Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 6.600 ha. De Vlaamse minister, bevoegd voor ruimtelijke ordening, zal hierover de vereiste adviezen inwinnen en de bevolking van de betrokken gemeenten informeren en raadplegen (vanaf 14 mei tot en met 12 juli 2024). Het GRUP voorziet het gebied van de nodige bestemmingswijzigingen, voortkomend uit het Landinrichtingsplan. De Uitkerkse Polders en de Meetkerkse Moeren zullen ook als erfgoedlandschap aangeduid worden.

Aan de Nieuwe Polder van Blankenberge werden in 2022 (fase 1) Blue Deal middelen toegekend en in 2023 (fase 2) middelen bestemd voor de uitvoering van het Vlaams Klimaatadaptatieplan voor de modernisering van hun stuwen en inlaatconstructies zodoende het peilbeheer te optimaliseren (link met actie 5B_E_0069).

In de loop van 2024 en begin 2025 werden 6 waterwindmolens geplaatst en 17 nieuwe volautomatische stuwen. Veertien bestaande stuwen werden geautomatiseerd. Door deze investeringen zal de Polder veel efficiënter met water om kunnen gaan.

Wat staat er te gebeuren ?

Projectgebied "Oostelijke compartimenten 1&2 Uitkerkse Polder" (actie 5B_B_0039):

- Grondverwerving voor het realiseren van twee nieuwe hoofdwaterlopen, gronddammen en stuwen voor de compartimenten 1 & 2 van Uitkerkse Polder.
- Uitvoering maatregelen die nodig zijn voor de compartimentering (onder andere aanleg nieuwe waterlopen, stuwen, het hydraulisch isoleren van percelen uit te sluiten van waterpeilverhoging, fysieke mitigerende maatregelen voor laaggelegen percelen).

Voor de uitvoering van het projectonderdeel Oostelijke compartimenten Uitkerkse Polder moeten de nodige gronden eerst worden aangekocht om daarna te kunnen inrichten. Daarvoor zal wellicht een onteigeningsprocedure nodig zijn. Die is gepland om te starten in het voorjaar van 2025.

Pas wanneer deze gronden verworven zijn, wordt een technisch ontwerp opgemaakt, omgevingsvergunning aangevraagd en een aanbestedingsprocedure voor de uitvoering van de werken gestart.

Groene Rand Blankenberge

Stad Blankenberge krijgt een ‘groene rand’ van 3,3 hectare achter de Scharebrugstraat in de Uitkerkse polders. Hiervoor dienen eerst de nodige gronden te worden verworven. De onteigeningsprocedure is opgestart in het najaar van 2024.

Pas wanneer de VLM de gronden in eigendom heeft, wordt een technisch ontwerp opgemaakt, een omgevingsvergunning aangevraagd en een aanbestedingsprocedure voor de uitvoering van de werken gestart. Voor het onderdeel over de waterveiligheid van Harendijke is geen onteigeningsprocedure voorzien. Via het instellen van een erfdienstbaarheid openbaar nut kan de nodige bedijking gerealiseerd worden in samenspraak met de betrokken eigenaars. De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) zal hiervoor instaan.

c) ***Wateroverlast***

Hoever staat men ?

Bescherming tegen overstromingen

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) plaatste in 2022 nieuwe terugslagkleppen aan het Maartensas op de Noordede (actie 6_I_0120) die voor een betere beveiliging moeten zorgen tegen het landinwaarts stromen van zeewater. Er zal een slimme sturing plaatsvinden waardoor ook het risico op verzilting van de Noordede verkleint. Omgekeerd spuibeheer ter hoogte van het Maartensas wordt toegepast om glasaalmigratie te bevorderen.

Tijdens deze periode (1 maart t.e.m. 1 mei) wordt de geleidbaarheid op de Blankenbergse Vaart en de Noordede nauwgezet opgevolgd om verzilting niet in de hand te werken. In 2023 evalueerde VMM de automatische sturing van het vernieuwd uitwateringskunstwerk. Verdere optimalisatie is mogelijk via het Europees project Stormsafe (Noordzeeregio).

[Zie ook verder punt e) Kust- en havengebieden]

Wat staat er te gebeuren ?

De uitwateringsconstructie van de Blankenbergse Vaart vertoont op heden een aantal structurele gebreken.

In 2018 werd er een studie gestart naar de renovatie van de uitwateringsconstructie. Hierbij werden ook de nodige en bijkomende maatregelen onderzocht om de constructie te laten voldoen aan de eisen van het masterplan kustveiligheid. Doordat de kosten voor een renovatie sterk oplopen, is het opportuun om een nieuwe uitwateringsconstructie te voorzien (actie 6_I_0113).

Het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust startte in december 2024 met de realisatie van de nieuwe uitwateringsconstructie. Tijdens de werken zal de volledige koker niet bruikbaar zijn om dagdagelijks water te lozen. Er moeten 3 grote noodpompen voorzien worden om de afwatering van de Blankenbergse Vaart te garanderen tijdens de werken, zodat het hinterland gevrijwaard blijft van wateroverlast.

De voorontwerpen zijn opgemaakt. AWV staat mee in voor de financiering en werd als stakeholder betrokken bij het ontwerp. Tijdens de werken zal ook de koker onder de N34 (eigendom AWV) worden hersteld. Naast AWV werd ook De Lijn betrokken en werd tijdens minder-hinder overleg in ontwerpfase al de randvoorwaarden voor werfinrichting besproken. Belangrijk uitgangspunt bij het project is dat de N34 niet wordt onderbroken tijdens de werken. Doorgaand weg- en tramverkeer zal dus mogelijk blijven in beide richtingen.

De uitvoering van de werken wordt gespreid over 2 uitvoeringsjaren:

- fase 1 Voorbereidende werken incl. persleiding kustbaan: vanaf september 2024 - juni 2025

- fase 2 Hernieuwbouw uitwateringsconstructie: vanaf september 2025 - juni 2026 (geen gravitaire lozing mogelijk).

Bescherming wijk Harendijke in Blankenberge

Uit de modellering van de Blankenbergse Vaart, uitgevoerd door VMM, blijkt dat er nood is aan een beperkte bedijking van een deel van de wijk Harendijke in functie van het tegengaan van overstromingsrisico's. Deze analyse wordt overigens bevestigd door de meer recente modellering van het gewenst grond- en oppervlaktewaterregime voor de Oudlandpolder. Een dijklichaam met een hoogte van +/- 50 à 70 cm boven maaiveld is hiervoor nodig. Daarnaast moet er nog een binnendijkse contergracht voorzien worden.

Deze actie is niet opgenomen in het SGBP 2022-2027 maar wel in het ontwerp Landinrichtingsproject van de Oudlandpolder. De uitvoering is gepland voor 2025 (budget VMM zonder subsidies landinrichting).

d) Waterschaarste

Vernatting Uitkerkse Polder

Natuurpunt en de stad Blankenberge pakken de structurele verdroging van de Uitkerkse Polder aan om zo de natte natuur in de polder te beschermen. Op korte termijn worden lokaal terreinen afgegraven en slootjes afgedamd. Op langere termijn kunnen ook schotten en stuwen een oplossing bieden. De ingrepen door Natuurpunt zijn complementair aan de aanpak van het raamakkoord.

e) Kust- en havengebieden

Waterkwaliteit

De Havengebieden Oostende en Zeebrugge, de Blankenbergse havengeul & jachthaven en het Boudewijnkanaal zijn een gebied klasse 6. Ook op langere termijn wordt het moeilijk om de goede ecologische toestand te bereiken in het gebied.

De Lisseweegse Vaart mondt gravitair uit in de voorhaven van Zeebrugge en is eveneens een aandachtsgebied klasse 6 omdat het meegenomen werd met het waterlichaam Zeebrugge Buitenhaven. De waterkwaliteit van deze waterloop wordt in belangrijke mate bepaald door die van het Kanaal Gent-Oostende.

Verder vormen de overstortwerking en de diffuse verontreiniging afkomstig van verharde oppervlakken de belangrijkste aandachtspunten. Het effluent van de RWZI Brugge wordt geloosd op het Boudewijnkanaal maar in droge zomerperiodes kan een deel van het effluent van de RWZI Brugge ingelaten worden in de polders via het Lisseweegs Vaartje in functie van het peilbeheer en als antiverziltingsmaatregel in de Oudlandpolder.

Nieuwe strekdam in de havengeul van Blankenberge

Nieuwe stormmuren aan de jachthaven in Blankenberge zijn afgewerkt en MDK werkt nu aan een nieuwe strekdam om de verzanding in de havengeul van Blankenberge tegen te gaan.

De werken zijn in oktober 2023 gestart en het oude betonnen westerstaketsel werd afgebroken. De jachthaven van Blankenberge heeft een korte, smalle en tegelijk ondiepe haveningang dicht bij zee die op zeer korte termijn verzandt. Jaarlijkse stormen en een verhoogd zandtransport door sterke erosie van het strand van Wenduine leiden tot een snelle verzanding van de havengeul met als gevolg een gevaarlijke situatie voor de pleziervaart. Samen met het uitbaggeren hiervan zorgt dit voor een moeilijke toegankelijkheid van de jachthaven. De werken zullen - zonder onvoorziene omstandigheden - duren tot het voorjaar 2026. Tijdens de maanden juli/augustus wordt er niet gewerkt.

De nieuwe strekdam zal trouwens een stuk ecologischer worden. In het voorjaar 2025 zijn aan verschillende partners de zogenaamde Eco Haro's voorgesteld, een veertig speciaal ontworpen bouwstenen voor de nieuwe dam. Ze zijn klaar om in zee geplaatst te worden. Bedoeling is om biodiversiteit terug te brengen naar de Noordzee en op en rond de strekdam een habitat voor ongewervelde dieren en algen te creëren. Wat de bouwstenen zo ecologisch maakt, is de aangepaste samenstelling van het beton zelf. Bovendien blijft de oppervlakte van de stenen ruw zodat algen en andere organismen zich makkelijker kunnen hechten. Dat bevordert de aangroei.

2. Visbestand

a) Afvissing door INBO in 2016

In 2016 werd er een afvissing gedaan aan de Scharebrug in Blankenberge.

Er werden 11 vissoorten gevangen, namelijk baars, blankvoorn, brakwatergrondel, brasem, driedoornige stekelbaars, kolblei, paling, pos, rietvoorn, riviergrondel en vetje.

Er werden eveneens Chinese wolhandkrab, gevlekte Amerikaanse rivierkreeft en steurgarnaal gevangen.

b) Afvissing in 2020

In 2020 werden slechts 2 vissoorten gevangen, namelijk blankvoorn en paling.

c) Afvissing in 2022

In 2022 werden 6 vissoorten gevangen, namelijk baars, blankvoorn, brasem, driedoornige stekelbaars, rietvoorn en vetje.

Er werd eveneens zoetwatergarnaal gevangen.

d) Afvissing in 2023

In 2023 werden 11 vissoorten gevangen, namelijk baars, blankvoorn, blauwband, giebel, karper, paling, rietvoorn, vetje, winde, zeelt en zwartbekgrondel.

Er werd eveneens steurgarnaal gevangen.

[Zie: Tabellen achteraan in bijlage]

Wolvertem, januari 2026

VERBEIREN Marc

AFVISSING IN 2016

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	baars	4.00	62.20
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	baars	1.00	16.40
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	blankvoorn	74.00	538.30
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	blankvoorn	99.00	1014.80
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	brakwatergrondel	12.00	5.00
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	brasem	39.00	1268.10
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	Chinese wolhandkrab	5.00	77.20
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	driedoornige stekelbaars	2.00	3.20
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	gevlekte Amerikaanse rivierkreeft	1.00	12.10
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	kolblei	1.00	2.00
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	kolblei	2.00	38.20
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	paling	1.00	103.00
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	pos	2.00	35.20
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	rietvoorn	5.00	130.10
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	rietvoorn	2.00	6.40
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	riviergrondel	3.00	33.90
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	steurgarnaal	2.00	1.70
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	steurgarnaal	4.00	1.20
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	vetje	1.00	2.40

AFVISSINGEN IN 2020 IN 2022 EN IN 2023

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	blankvoorn	5.00	139.40
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	paling	38.00	6054.30
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2022	baars	1.00	12.70
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2022	blankvoorn	148.00	1008.30
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2022	brasem	12.00	36.10
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2022	driedoornige stekelbaars	4.00	3.70
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2022	rietvoorn	2.00	0.90
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2022	vetje	7.00	2.80
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2022	zoetwatergarnaal	10.00	1.70
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	baars	2.00	58.70
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	blankvoorn	6.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	blauwband	1.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	giebel	7.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	karper	1.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	paling	3.00	909.40
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	rietvoorn	3.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	steurgarnaal	2.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	vetje	10.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	winde	1.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	zeelt	1.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	zwartbekgrondel	6.00	